

לעילוי נשמת הר' אברהם יוסף שמואל אלתר בן הר' טוביה ז"ל

# תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication  
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת שלח - Shabbos Parshas Shelach

כ"ח סיון תשס"ג - June 28, 2003

הדלקת נרות שבת - 8:15 \* (Monsey, NY) שקיעה/יום השבת - 8:33  
זמן קריאת שמע/מ"א - 8:37 ~~~~ צאת הכוכבים/מעריב - 9:23  
זמן קריאת שמע/הגר"א - 9:13 ~~~~ צה"כ/לשיטת רבינו תם - 9:45  
\*מי שמדליק מוקדם, אין לאחר מזמן עצם קבלת השבת (משיאמר מזמור שיר)

## מדעת עליון

עלו זה בנגב ועליתם את ההר. וראיתם את הארץ מה היא וכו' (יג-יז, יח)  
לכאורה תמוה, דאיך אפשר שמשם רבינו ע"ה יהיה רצונו לשלוח מרגלים?  
אדרבה, מצינו שמחמת הדחק הוצרך משה לשלוח אותם. וא"כ קשה, דכיון שעשה  
בלא חפץ ורצון, למה הרבה כ"כ בהתרת הארץ לומר להם שיעיינו יפה איך העם  
ואיך הארץ והפירות, הלא מוטב היה לו לשלוח אותם סתם רק כדי להפיק רצונם?  
אלא נראה להרה"ק ר' אלימלך מליזענסק זצ"ל, בס' נועם אלימלך, שבאמת  
כוונת משה רבינו היה הכל לטובה וכדי למנוע מעליהם החטא בלשונם שלא יוציאו  
דבת הארץ רעה. דהנה ידוע שאין הקב"ה מפיל אומה עד שמפיל תחילה את השר  
שלה למעלה, וכיון שמפיל הקב"ה את השר, אע"פ שהאומה עדיין חזקה, הרי היא  
כאילו נפולה כבר כיון שאין לה על מה להשען ע"י שאבד מבטא. וזה יכול האדם  
הצדיק לפעול בפעולותיו הכשרים להפיל השר של אומה למעלה, וממילא האומה  
למטה ג"כ נופלת. ולזה הכוונה אמר משה רבינו "עלו זה בנגב ועליתם את ההר" -  
ר"ל, כשתרצה לרגל את הארץ צריכים אתם להעלות עצמכם אל החכמה עליונה,  
ולעולמות העליונים, כי "הר" מל' עולם העליון כמבואר במק"א. ולזה אמר  
"וראיתם את הארץ מה היא" - שתראו את השרים שלמעלה, "החזק הוא הרפה" -  
אם הם חזקים או חלשים, ואפילו אם הם חזקים אל תפיגו לבכם כי יכולים לתקן  
הדבר ולהפיל השר של מעלה ע"י שתפעלו עליו שיהיה הרפה, וכיון שיפילו השר,  
האומה הרי הם כנפולים. וכמו כן "המעט הוא אם רב" - שאם הוא רב יכולים  
לפעול שיהיו מעט, וכן כולם כיוצ"ב, שצריכים ב' פעולות: א' למעלה וא' למטה.

ויהושע בן נון וכלב בן יפונה חיו מן האנשים כו' ההולכים לתור את הארץ (יד-לה)  
פרש"י מה ת"ל חיו מן האנשים ההם? אלא מלמד שנטלו חלקם של מרגלים

זאת אעשה לכל העדה הרעה הזאת .... במדבר הזה יתמו ושם ימותו (יד-לה)

The gemara (סנהדרין קח.) tells us that in the view of Rabbi Akiva, the generation that died in the desert as a result of the sin of the *Spies*, received a terrible and everlasting punishment: they did not merit *בא* - a share in the *World to Come*! Not only that, from the moment that *Hashem* passed judgement upon them that they were all to die in the desert and not be allowed to enter into the land that they so decried, the gates of *תשובה* - *Repentance*, were closed against them. What is incredible, says **R' Mordechai Gifter ZT"L**, is that this same generation who walked through the desert for more than 38 years with a death sentence and nothing to look forward to, hanging over their heads; these same people were known for their faithful and righteous commitment to fulfilling *Hashem's* every commandment, to meriting the *mann* which was the highest level of spiritual subsistence, to be praised by the *נביא* who said about them, *לכתך אחרי במדבר בארץ לא*, *"I remember for you (Yisroel) the righteousness of your youth .... you followed after me in the desert, in an unsown land."* Even in this immutable state of tragic existence, the Jewish People kept *Hashem's mitzvos*, fought *Hashem's* wars and elevated their status in the world to be known as the children of G-d. And the reason? Not for themselves, since they would not even merit any reward in the next world for their righteous deeds. It was for their children and for all future generations to bask in the merits of their forefathers and to perpetuate the memory of that wondrous generation who exemplified the performance of *mitzvos* *שכר* - *Not for the sake of reward*.

## הוא היה אומר .....

**R' Yaakov Krantz ZT"L (Dubner Maggid)** would say:

"Imagine how you would feel if you gave someone a present, with no obligation to do so, and he complained that you did not give him double the amount. Wouldn't you regret having giving him anything. Failure to appreciate what *Hashem* gives us is behaving in the same exact manner."

**R' Zusia of Anipoli ZT"L** would say:

"When you speak untruths, you distance yourself from *Hashem* and all of your good deeds will not draw you close again."

**A Very Wise Man** would say:

"I always tell my wife: If something I said can be interpreted in two ways, and one of the ways makes you sad or angry, I definitely meant the other one!"

MAZEL TOV HORAV SHLOME BIXENSPANNER ורע' ON THE BIRTH OF A GIRL

For all inquiries and הערות, please call 845-821-6200 or E-mail: TorahTavlin@aol.com

went in to talk to the nurse. Moments later, the doctor emerged in a very agitated and emotional state, telling the student he should go right in to receive his treatment, and he does not need to remove his *tzitzis*. Later, the doctor approached the young man tepidly. He told him that until now, he wasn't a religious man, but after what he observed today, he was having a change of heart. The *bochur* did not understand and the doctor explained.

"When I went to find out why you were not receiving your treatment, the nurse told me what had happened. Then I asked her what exactly were you scheduled to receive. To my horror, I discovered that the nurse unknowingly was about to administer a form of chemotherapy that was totally wrong for your condition. In fact, in just a short while, it would have killed you! I was thoroughly amazed that if not for the fact that you were so adamant about not removing your *tzitzis*, you might not be alive right now!" With tears in his eyes, the doctor said, "I see clearly that *Hashem* protects the people that observe His *mitzvos*."

## TORAH GEMS

**ואלה שמותם .... למטה יוסף למטה מנשה גדי בן סוסי וגו' (יג-יא)**

When the *Torah* lists the names of the spies who went into *Eretz Yisroel*, it attributes the Tribe of Menashe as being of the Tribe of Yosef. This is very strange, since the *Torah* does not make this distinction when mentioning the Tribe of Ephraim. Why, then, do we find that *Shevet Menashe* is singled out from the two tribes of Yosef and only they are attributed to him?

**R' Shmuel Choueka Shlit"a** quotes the **Da'as Zekainim** that since the נשיא of Menashe, who was the emissary chosen from *Shevet Menashe*, was one of those guilty of spreading slander against the Land of Israel, and he came from *Yosef Hatzadik*, who was also accused of speaking against his brothers, we therefore attribute the prince of Menashe's words as being a result of Yosef's words. However, Yehoshua, the prince and emissary of *Shevet Ephraim*, did not give a negative report, so he is not attributed to Yosef. We learn an amazing lesson from here! *Yosef Hatzadik* had lived hundreds of years before this episode, and what he said against his brothers was due to his belief that he was actually giving constructive criticism to his father. This is totally unlike the malicious words of the spies whose spiteful and negative report was a concerted effort of slander against the Holy Land. Yet the *Torah* wants us to know that our actions and words may have far-reaching consequences. We should never think of our deeds as being insignificant. They may have an effect on our families and those we influence for many generations. All the more so when we say or do good things, the effect can be phenomenal!

בארץ וקמו תחתיהם לחיים עכ"ל. ויש לעיין בדבר זה שנטלו יהושע בן נון וכלב בן יפונה את כל חלקם של המרגלים.

ומבאר הגמ"ר אהרן קוטלר זצ"ל, בס' משנת רבי אהרן, עפ"י הגמ' (חגיגה טו.) ברא צדיקים ברא רשעים ברא גן עדן ברא גיהנום. כל אחד ואחד יש לו ב' חלקים א' בגן עדן וא' בגיהנום. זכה צדיק נטל חלקו וחלק חבירו בג"ע, נתחייב רשע נטל חלקו וחלק חבירו בגיהנום ע"כ עיי"ש. ביאור הדבר הוא, דנוטל הזוכה בגן עדן של הרשע הבלתי זוכה הוא מב' פנים: חדא, דתכלית הבריאה היא התורה, והאדם המתחזק את אחרים בזמן של רפיון הוא המקיים את הבריאה וכל העולמות והשפע הכללי, ובכן על ידו ממש מתקיים רצון הבורא ב"ה בעולמו, וא"כ מגיע לו הכל דקיום התכלית הוא על ידו ממש. והשני, דהבלתי זוכה מכביד את עבודת ה' על חבירו, וכמו אצל המרגלים, דאחרי שהיו מוציאים דבה רעה על הארץ והלינו את כל העדה, היה צורך בחיזוק והתאמצות יתירה לילך נגדם, ולכן הוצרך משה להתפלל עבור יהושע יי-ה יושיעך מעצת המרגלים", וגם כלב הלך ונשתח על קברי אבות, וממילא גם נטלו שכר המוכן לחברים, דהא לפום צערא אגרא ומגיע להם שכר יותר גדול.

## מעשה אבות.... סימן לבנים

**והיה לכם לציצת וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אותם וכו' (טו-לט)**

A number of years ago, a young *yeshivah bochur* was learning in *Eretz Yisroel*. He began experiencing terrible pain while in *yeshiva* and went to a doctor. After undergoing tests, the doctor sadly informed him that the diagnosis was cancer. Dismay and shock went through this young man's mind and he was advised that the only option was for him to undergo radical chemotherapy.

When he arrived at the hospital for his first round of treatment, the nurse overseeing the chemotherapy department, told him that he must don special sterilized garments in order to receive his treatment. He understood and accepted the garments without a problem. However, he had one request and that was that he should be allowed to at least wear his *tzitzis* during the treatment.

The nurse, a non-religious woman who felt no affection for religion and Orthodox Jews, said that under no circumstances would he be allowed to wear those strings while in her ward. He protested vehemently, saying that he had made sure to have his *tzitzis* cleaned very carefully so that he could wear them in the hospital during his treatments and she needn't worry about possible infection. He tried to explain to her how important it was for him to wear this special garment, but she adamantly refused and proclaimed that he would not get the needed treatment if he continued to protest. The boy, though, refused to remove his *tzitzis*, so he sat out in the hallway not receiving treatment.

After three long hours, the doctor in charge of the department walked by and upon noticing a patient just sitting there not being treated, asked him why he was waiting. The student explained his problem and the doctor immediately